

EUROPEAN POLICY BRIEF

MYWEB: MEASURING YOUTH WELL-BEING

DIFERÈNCIES I DESIGUALTATS EN LA CONCEPTUALITZACIÓ DE BENESTAR ENTRE INFANTS I JOVES

DIFFERENCES AND INEQUALITIES IN THE UNDERSTANDING OF WELL-BEING AMONG CHILDREN AND YOUNG PEOPLE

This policy brief of the Framework 7 Programme MYWeB project involving partners in 11 countries, highlights national relevant findings and policy implications to date for Spain.

Ongoing project

17th June 2016

Commenced March 2014

SUMMARY IN ENGLISH

The aim of this Policy Brief is to make public results from the MYWeB project, particularly those concerning differences in the interpretation of the concept of wellbeing and its subjective experience, as offered by children and young people. MYWeB is a project that has the goal to evaluate and inform about the best option to undertake a large longitudinal survey on the well-being of children and young people in Europe. From the beginning, the research team have incorporated the voice of children and young people in the project. Thus, in this policy brief we focus on the results dealing with the concept of well-being given by children and young people and on its differences determined by age or social and contextual inequalities. We also suggest some policy implications based on the results. Mostly, we suggest the strengthening of social policies devoted to families as the best way to guarantee a safe and stable environment and to ensure the well-being of children and young people. We also highlight the importance of reinforcing the procedures applied when a family conflict is detected, prioritizing the well-being of children. Improving pupils' *resilience* should be incorporated as a main goal of the educational system, as research has found it to be a differential factor in explaining different reactions to similar situations. Complementary to this, programmes and protocols to detect school conflicts and respond properly should also be reinforced. Children and young people from minority or vulnerable groups demand a specific approach and specifically designed interventions. Finally, the promotion of social participation would also contribute to the improvement of the well-being of children and young people.

INTRODUCCIÓ

MYWeB és un projecte finançat per la Unió Europea que analitza la viabilitat de engegar una enquesta longitudinal a infants i joves a nivell europeu per recollir dades sobre el seu benestar. Tretze universitats i centres de recerca d'onze països europeus diferents treballen conjuntament per identificar el coneixement existent, les polítiques públiques pel benestar d'infants i joves i els reptes que cal afrontar per tirar endavant una enquesta d'aquestes dimensions. En particular, el projecte s'interessa pels següents aspectes:

- Mesures de benestar tant objectiu com subjectiu
- Mesures de salut, benestar i pobresa.
- Efectes de les diferents experiències familiars (com les separacions dels pares i reconstitucions familiars) sobre la infància.
- Trajectòries educatives i residencials.
- Transicions de l'educació al món laboral.
- Formació (i dissolució) de relacions entre les persones joves.
- Experiències i dinàmiques dels cercles d'amistat i el seu desenvolupament.
- Participació en organitzacions, activitats cíviques i de lleure.
- Experiències dels grups socials més vulnerables.

El projecte incorpora diferents components per tal de oferir una anàlisi fonamentada i consistent que contribueixi a orientar les polítiques per promoure el benestar d'infants i joves a Europa. El projecte inclou:

- Interpel·lar a les persones joves sobre les seves pròpies interpretacions dels diferents aspectes del benestar. Els i les joves també contribueixen al desenvolupament dels instruments de recerca i a prendre decisions que orientin a la correcta recollida de dades.
- Un ampli ventall d'experts de l'administració, ONGs, el món acadèmic i professionals assessoren sobre una forma sostenible per recollir dades sobre benestar.
- Identificar fonts de dades existents.
- Avaluar una metodologia d'enquesta sostenible.
- Dur a terme una anàlisi cost-benefici de diferents estratègies per dur a terme una enquesta longitudinal sobre benestar a infants i joves.

L'objectiu d'aquest *Policy Brief* és, d'una banda, donar a conèixer alguns dels resultats de la recerca pel que fa a les diferències en les interpretacions del concepte de benestar i la seva vivència subjectiva que s'han detectat entre infants i gent jove i, en particular, la relació que tenen amb l'edat i les desigualtats familiars, socials i de context. De l'altra, oferir algunes orientacions a les polítiques públiques dirigides a infants i joves.

RESULTATS I ANÀLISI

Una de les fases inicials del projecte, duta a terme entre octubre de 2014 i gener de 2015, va consistir en escoltar la veu dels infants i joves a través de metodologies qualitatives per incorporar al projecte les seves pròpies visions sobre què és el benestar i quins són els seus factors determinants. De l'anàlisi se'n desprenen molts elements compartits en la concepció del benestar com la centralitat de l'esfera relacional (amb la família i els amics com a agents clau en el benestar) o la importància de gaudir de salut, de temps lliure o de un cert nivell de

condicions materials. De totes maneres, alguns dels resultats més rellevants de l'anàlisi i amb més significació per a les polítiques públiques, tenen a veure amb les diferències observades en la concepció del benestar subjectiu.

D'una banda, s'ha fet evident com els elements de benestar es transformen amb molta rapidesa durant el transcurs de la infància, l'adolescència i la primera joventut. En els infants entrevistats, la família apareix com l'element central de benestar: La relació amb els pares o l'estabilitat i seguretat de la llar són aspectes del tot recurrents. Amb una freqüència menor també apareix l'escola i els amics. Les tensions en aquests àmbits, i molt particularment en l'entorn familiar, tenen un efecte directe en la qualitat del seu benestar. L'anàlisi del treball de camp amb adolescents fa evident com la concepció del benestar es va fent més complexa i apareix amb més freqüència una dimensió més autònoma, relacionada amb la pròpia identitat. Entre els joves de més edat als factors anteriors se sumen preocupacions vinculades al seu futur i els seus objectius vitals.

La recerca ha intentat incorporar infants i joves d'escoles, contextos socials i situacions personals diferents per veure l'impacte d'aquests elements sobre la qualitat del seu benestar. En el cas de infants i joves provinents de famílies de classe treballadora, han aparegut amb més assiduitat problemes econòmics o materials dels pares (situacions d'atur precarietat i salaris baixos, falta de diners, tensions per la feina, etc.) com a fonts de preocupació o infelicitat. Tanmateix, també és cert que s'ha observat com en situacions de dificultats similars, els infants i joves amb actituds més resilients, positives i orientades a les solucions manifestaven un major benestar.

Un altre diferència s'ha identificat entre els joves més participatius i implicats socialment i els que no ho estan. Entre els primers, apareixen discursos que vinculen d'una forma més directa el seu benestar subjectiu amb una dimensió social i comunitària. Entre els segons, la visió col·lectiva és més difícil de percebre.

Per últim, en aquells nens i joves que es troben amb una circumstància especial, amb una discapacitat o formen part d'un grup vulnerable, aquesta circumstància acostuma a tenir un rol determinant en la vivència del seu benestar.

IMPLICACIONS I RECOMANACIONS PER A LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES

A partir d'aquests resultats es poden identificar algunes orientacions per a les polítiques públiques, a nivells ben diferents, dirigides a millorar la qualitat del benestar d'infants i joves i, particularment, les desigualtats que condicionen aquest benestar:

- En primer lloc, els resultats de la recerca contribueixen a constatar l'efecte de les polítiques socials sobre el benestar dels infants a través de la situació familiar. S'ha vist que les situacions de tensió derivades dels problemes econòmics, financers o de privacions materials tenen un gran impacte sobre els menors generant estrès, preocupació i angoixa. Assegurar unes polítiques socials i de suport a la família eficaces, és un primer pas per oferir un entorn estable i segur als infants i joves i millorar el seu benestar.
- Atenent també a la centralitat de l'entorn familiar per benestar dels infants, cal bastir un sistema de protecció de la infant en situacions de conflicte familiar. En aquest sentit, cal que tant des d'un punt de vista jurídic com de serveis socials, en situacions de conflicte familiar es faci prevaldre els drets dels infants i el seu benestar per sobre, fins i tot, de les garanties als progenitors.
- Un altre dels resultats de l'estudi apunta que en situacions similars de dificultat, hi ha infants i joves que tenen determinades actituds i habilitats que els permeten afrontar aquestes circumstàncies amb un impacte menor sobre el seu benestar. En aquest sentit, el sistema educatiu ha de potenciar programes específics d'educació socioemocional per promoure la resiliència dels alumnes.
- En aquest sentit i encara en l'entorn escolar, cal treballar per generar programes específics i circuits que facilitin la detecció de problemes entre els alumnes. Després de la família, l'entorn escolar és clau en el benestar dels infants i en la mesura que l'escola i l'institut estiguin

preparats per donar resposta a situacions de pressió, angoixa o fenòmens com l'assetjament escolar, poden contribuir a vehicular aquestes tensions i acompanyar a l'infant o jove.

- Hi ha determinats col·lectius amb necessitats especials o particularment vulnerables per als quals les seves circumstàncies especials poden suposar un condicionant en el seu benestar especialment durant la formació de la identitat durant l'adolescència. Aquests grups necessiten d'una aproximació específica.
- Per últim, cal destacar el paper que tenen les experiències de participació en organitzacions socials des de la infància per la socialització política i en l'adopció de actituds i competències cíviques. Els infants i joves amb una forta trajectòria social i associativa, tendeixen a vincular més directament el seu benestar amb el benestar de la comunitat. Les polítiques de foment de la participació i la vida comunitària tenen per tant contribueixen a que les actituds i els comportaments cívics no es visquin només com un deure ciutadà sinó com un element vivencial del propi benestar.

PARÀMETRES DE RECERCA

Els resultats i les conseqüents orientacions d'aquest *policy brief* estan fonamentats primordialment en una de les fases inicials de la recerca orientada a identificar les pròpies visions dels infants i els joves sobre el seu benestar i els elements que més hi intervenen. L'objectiu d'aquesta fase de la recerca era incorporar les veus dels infants i joves a la recerca i a l'avaluació dels instruments de generació de dades sobre el seu benestar.

Per fer-ho es va dur a terme un treball qualitatiu. A nivell europeu, el treball de camp es va dur a terme en 11 països diferents i hi van participar un total de 450 infants i joves a través d'entrevistes i grups de discussió.

En el cas català es van entrevistar 21 infants i joves i es van dur a terme 4 grups de discussió. Els participants en les entrevistes i els grups de discussió es van reclutar a través d'una escola i un institut de Barcelona de barris amb una composició social contrastada. També van participar-hi joves, associats i no associats, que havien participat a l'edició de 2012 de l'Enquesta a la joventut de Catalunya, així com alguns joves actius en determinants espais socials o polítics. En total van participar 54 infants i joves de Barcelona o l'àrea metropolitana, entre 10 i 19 anys.

El treball de camp va durar de octubre de 2014 a gener de 2015 i els resultats per Catalunya i Espanya es van posar en relació amb els de la resta de països participants.

EL PROJECTE

NOM DEL PROJECTE Measuring Youth Well-Being (MYWeB)

COORDINADOR Professor Gary Pollock, Manchester Metropolitan University.
G.pollock@mmu.ac.uk

CONSORCI Manchester Metropolitan University, UK
University of Bremen, Germany
Pompeu Fabra University, Spain
Ivo Pilar Institute, Croatia
University of Debrecen, Hungary
Daugavpils University, Latvia
Panteion University, Greece
Tallinn University, Estonia
University of SS Cyril and Methodius, Slovakia
University of Lisbon, Portugal
Caucasus Research Resource Centres, Georgia

University of Essex, UK
University of Cambridge, UK
Catalan Youth Agency, Spain

FINANÇAMENT FP7 Framework Programme for Research of the European Union – Coordinating Support action

DURADA 30 mesos

PRESSUPOST Contribució de la UE: 1,49 mil·lions d'€

WEB www.fp7-myweb.eu

CONTACTE Agència Catalana de la Joventut: Pau Serracant (pserracant@gencat.cat)
Universitat Pompeu Fabra: Mariona Ferrer Fons (mariona.ferrer@upf.edu)
